

1.	Resultatrapportering 2007	2
1.1.	Strategiområde Utdanning – hovedmål 1	2
1.1.1.	Delmål 1.1	5
1.1.2.	Delmål 1.2	7
1.1.3.	Delmål 1.3	9
1.1.4.	Utdanning - Delmål fastsatt av høyskolen selv	10
1.1.5.	Risikovurdering strategiområde Utdanning	11
1.2.	Strategiområde FoU – hovedmål 2.....	12
1.2.1.	Delmål 2.1	14
1.2.2.	Delmål 2.2	16
1.3.	Strategiområde Samfunnet – hovedmål 3	17
1.3.1.	Delmål 3.1	19
1.3.2.	Delmål 3.2	20
1.3.3.	Samfunnet - Delmål fastsatt av høyskolen selv - ikke ferdig.....	21
1.3.4.	Risikovurdering strategiområde Samfunnet.....	21
1.4.	Strategiområde Effektiv organisasjon – hovedmål 4	21
1.4.1.	Delmål 4.1	21
1.4.2.	Delmål 4.2	22
1.4.3.	Delmål 4.3	23
1.4.4.	Risikovurdering strategiområde Effektiv organisasjon.....	24
1.5.	Øvrig rapportering.....	25
1.5.1.	Aktivitetskrav	25
1.5.2.	Risikostyring	25
1.5.3.	Miljøledelse	26
1.5.4.	Økonomirapportering	29
1.5.5.	Samarbeidsmidler for praksisundervisning i helse- og sosialfagutdanninger..	32
2.	Tabellvedlegg	33

1. RESULTATRAPPORTERING 2007

1.1. Strategiområde Utdanning – hovedmål 1

- *Høgskolene skal tilby utdanning av høy internasjonal kvalitet*

Rapportering på utvalgte områder

- *Kompetanseutvikling av lærere, instruktører og skoleeiere i tråd med Kunnskapsløftet. Lærerutdanningen skal være kunnskapsbasert, yrkesnær og relevant for skole og barnehage.*

IKKE FERDIG!

- *Oppfølging av evalueringen av allmennlærerutdanningen og reakkrediteringen av sykepleierutdanningen.*

Høgskolens plan for oppfølging av NOKUTs evaluering av allmennlærerutdanningen ble sluttbehandlet i Høgskolestyrets møte 21.02.07, og deretter oversendt departementet innen 01.03.07. I forhold til tiltakene beskrevet i planen kan det gis følgende kortfattede oppsummering av status for arbeidet i 2007:

TILTAK	STATUS
Gjennomføre prosjektet Ledelse og organisering	Gjennomført. Ny organisering implementert fra 01.02.08.
Støtte aktivt opp om det nye ledelsesprogrammet til HiST.	OK. Lederutviklingsprogram startet i 2007 og videreføres i 2008.
Bidra aktivt til høgskolens videreutvikling av sentrale indikatorer innen styrings- og ledelsessystemer, med det mål å få et godt grunnlag for å vurdere innsatsfaktorer og resultat	Løpende aktivitet
Framholde profesjonsperspektivet som vesentlig rangeringskriterium ved vurdering av stillingssøkere.	Løpende aktivitet.
Utarbeide tiltakspakke for nytilsatte, der sentralt moment vil være å profesjonsinnretning og utvikling av profesjonsbevissthet.	
Gi god plass for å drøfte profesjonsbegrepet, pedagogikk, fag, fagdidaktikk og praksis i interne fagfora, personalseminarer mv. for alle tilsatte og våre praksislærere	Løpende aktivitet.
Utrede Allmennlærerutdanning tilpasset minoritetsspråklige studenter	Ferdig utredet. Prioritert tiltak utenfor rammen fra HiST.
Fastsette handlingsplan for eksternfinansiert virksomhet ved HiST ALT.	Tidfestet til våren 2008.
Tilsette i 3 nye professorater på lærerutdanning	Stillingene utlyst, ikke tilsatt.
Tilsette i 6-7 fagstillinger under toppnivået	Ikke økonomisk rom for å gjennomføre dette tiltaket.
Arbeide for at lærerutdanningen til enhver tid har 5-7 stipendiater.	Løpende aktivitet. Tilsatt i 3 nye stipendiater i 2007.
Prioritere FoU-midler/driftsmidler til førstelektorprogrammet	Deltakere i førstelektorprogrammet får 25% FoU-ressurs.
Arbeide for at HiST skal få en markant oppretting av sine historisk betingede lave bevilgninger	Løpende aktivitet.
Støtte opp om den økonomiske kartleggingen av allmennlærerutdanningens praksisopplæring	Løpende aktivitet.
Prioritere avdelingens egne FoU-ressurser	Deltakere i disse aktivitetene får 25% lokal FoU-

· til bidragsfinansiering av pågående prosjekter knyttet til Forskningsrådet og Utdanningsdirektoratet · etter dokumenterte resultater (publisering) · til aktive deltakere av førstelektorprogrammet	ressurs.
Utvikle en årsplan og en arbeidsfordeling som gir den enkelte fagtilsatte forutsigbare, undervisningsfrie perioder	Tidfestet til 2008.
Lage en framdriftsplan for innføring av bacheloroppgave i allmennlærerutdanningen	
Iverksette prosjektet Praksis 2007.	Prosjektet er gjennomført.
Styrke de fagdidaktiske elementene i alle fag- og studieplaner, blant annet ved å inkludere kompetanseområdene som standard elementer	Tidfestet til våren 2008.
Videreutvikle og presisere alle ledd i prosedyrene i skikkethetsvurdering siste år, som ledd i implementeringsarbeidet ved HiST.	Tidfestet til våren 2008.
Klarstille de nasjonale karakterbeskrivelsene i lys av vår egen praksis, gjennom internt utviklingsarbeid og i form av egen sensorveiledning	
Følge tett opp Universitets- og høgskolerådets arbeid med karakterpaneler, og forankre innsikten blant fagpersonalet	Løpende aktivitet.
Skriftfeste ansvarsfordeling og kriterier for vurdering av studentens praksisopplæring, med tydelig fokus på høgskolens rolle. Fag- og fagdidaktiske oppgaver skal vektlegges som vesentlig ledd i praksisperiodene.	
Systematisere og kvalitetssikre data for gjennomstrømning.	Løpende aktivitet.
Øke forankringen om kvalitetssystemet ved HiST overfor studenter og faglig tilsatte.	Løpende aktivitet
Øke kravet til obligatorisk studiedeltaking på lærerutdanning gjennom revisjon av Regler for frammøte og studiegang på HiST ALT.	Tidfestet til våren 2008.
Lage en plan for å tydeliggjøre kravene til obligatoriske arbeider, med fastsetting av faglige normkrav til forventet innsats og resultater i obligatoriske arbeider, herunder klarstilling av minimumskrav, og tydeliggjøring av tilbakemeldinger	
Avgjøre om HiST skal sende søknad om forsøk med 5-årig allmennlærerutdanning, med oppstart høsten 2008.	HiST søker ikke om slikt forsøk fra 2008.

Etter at sykepleierutdanningen ikke ble reakkreditert, ble det utarbeidet en kompetansehevingsplan som skulle sikre at NOKUTs krav ble nådd innen fristen. Målet om at 20 % av de tilsatte skal ha førstekompetanse, var etter høgskolens beregninger nådd ved utgangen av 2007. I forhold til svakheter som ble synliggjort i den interne selvevalueringen på oppdrag fra NOKUT, ble det igangsatt tiltak for å sikre at disse forbedres. Dette arbeidet er videreført gjennom 2007, og høgskolen mener at NOKUTs krav er innfridd

- *Øke antall kandidater i matematikk og realfag i tråd med Lisboa-strategien, samtidig som kjønnsbalansen skal bedres. Dette må sees i sammenheng med strategien "Et felles løft for realfagene" og satsingen via RENATE.*

HiST har arbeidet aktivt med styrking av realfagsområdet gjennom flere år, og dette arbeidet er videreført gjennom 2007. På noen områder kan det se ut som om arbeidet gir resultater. I hovedsak må vi likevel innse at vi "kjemper mot" dype samfunnsmessige trender, og at det vil ta lang tid å snu disse. Av etablerte og nye tiltak innenfor området nevner vi: Kvalifiserende forkurs. Forkurs for ingeniørutdanning, realfagskurs og forberedende matematikk for IKT-utdanningene er viktige tiltak for å opprettholde og styrke rekrutteringen

til de tekniske utdanningene. Det er meget god søkning til tilbudene. Det ettårige tilpassningskurset for matteknologisk utdanningen har også vært en viktig del av denne satsingen. Av økonomiske årsaker er dette tilbudet likevel besluttet nedlagt fra høsten 2008. HiST opprettholder fordelingen av studieplasser til ingeniørutdanningene, men etter flere års rekrutteringssvikt er planlagt opptak til matteknologisk utdanning redusert noe. Plassene er bl.a. omdisponert til planlagt mastergradsutdanning i teknologiledelse.

Lærerutdanningen er en viktig del av realfagssatsingen ved HiST. Allmennlærerutdanning med vekt på realfag, masterutdanning i matematikk fagdidaktikk, masterutdanning i naturfag fagdidaktikk (samarbeid med NTNU) og EVU innenfor naturfag og matematikk er eksempler på dette. Til flere av disse utdanningene er det utfordringer knyttet til rekruttering. Så langt har en opprettholdt fordeling av utdanningskapasitet til disse områdene, men dette vil måtte vurderes løpende. Det arbeides aktivt med å styrke rekrutteringen, bl.a. i samarbeid med praksisfeltet.

Arbeidet med bedret kjønnsfordeling er samlet innenfor et sentralt treårig likestillingsprosjekt. Her arbeides det med tiltak for bl.a. å styrke rekrutteringen av jenter til teknologiske fag. Bl.a. har en fått mye oppmerksomhet om tiltak med gratis bærbar PC til jenter som starter på ingeniørutdanning. Det var flere jenter som startet på ingeniørutdanning høsten 2007, men det er ikke mulig å peke på noen kausal sammenheng med nevnte tiltak. Høgskolen vurderer likevel tiltaket som positivt, og vil videreføre dette også i 2008.

Det legges stor vekt på å styrke læringsmiljøet for jenter innenfor ingeniørutdanningene. Viktige tiltak her er bl.a. å etablere egne jentenettverk. Som del av dette inviterer dekan ved ingeniørutdanningene de kvinnelige studentene til lunsj hver måned, og dette gis det mye positiv respons på.

Høgskolen har fortsatt et aktivt samarbeid med RENATE for å styrke rekrutteringen til realfagene. Det er særlig to prosjekter hvor RENATE bidrar med finansiering. *Realist for en dag* er et spesielt tiltak hvor alle lærerstudentene inviteres til en dag aktive forsøk innenfor naturfagene. Opplegget gjennomføres ved vår ingeniørutdanningene, og formålet er å gi lærerstudentene bedre motivasjon for realfagsundervisning og praktiske opplegg de kan ta med seg ut i skolen. *Skolebesøk* er et annet tiltak hvor kvinnelige realfagsstudenter ved HiST reiser ut til 10. klasser for å skape motivasjon for realfagsutdanning bl.a. gjennom praktiske forsøk av ulik type.

- *Utvikle studiekvaliteten med grunnlag i studiekvalitetsrapporten og eventuelle egenrapporter.*

Høgskolen har utarbeidet egne kvalitetsrapporter i årene 2004-2006. Rapportene er behandlet i høgskolestyret, og det er på bakgrunn av rapportene utarbeidet ulike tiltak for å styrke studiekvaliteten.

I kvalitetssystemet framgår det at høgskolen skal gjennomføre egnevalueringer av ett studieprogram hvert år. Evalueringen skal følge modellen fra NOKUTs evalueringer. I 2007 er det gjennomført en slik evaluering av barnevernspedagogutdanningen. Den endelige rapporten er behandlet i kvalitetsutvalget, og skal sluttbehandles i høgskolestyret våren 2008. Det er svært gode erfaringer med opplegget, og en vil derfor gå videre med slike evalueringer. I 2008 er det bachelorutdanningen i matteknologi som skal evalueres etter denne modellen.

- *Videreutvikling av kvalitetssikringssystemene og sørge for at systemene forankres i fagmiljøene.*

Det arbeides kontinuerlig med videreutvikling av kvalitetssystemet. Viktige utfordringer i dette arbeidet er forenkling av systemet, forankring i det samlede ledelses- og styringssystemet og forankring i fagmiljøene. I løpet av 2007 er tidsperiodiseringen av kvalitetsrapporten lagt om fra studieår til kalenderår. Den viktigste årsaken til dette er å få etablert kvalitetsrapporten som en mer integrert del av det samlede mål- og resultatstyringssystemet. Samtidig er det et mål å lette arbeidet gjennom mer gjennomgående indikatorer, og å skape større grad av gjenkjennbarhet for beskrevne resultater. En konsekvens av denne omleggingen er at det ikke ble utarbeidet noen kvalitetsrapport for studieåret 2006/07. I stedet vil det bli utarbeidet en rapport for kalenderåret 2007. Denne skal behandles av høgskolestyret våren 2008.

Høgskolen opplever at kvalitetssystemet er godt forankret i fagmiljøene. Særlig gjelder dette de deler av systemet som omhandler studentenes evalueringer av det daglige læringsarbeidet. Her har høgskolen valgt en desentralisert modell som innebærer at den enkelte dekan har fullmakt til å etablere ordninger som er tilpasset lokale forhold, uten at det er etablert sterke sentrale rammer for dette arbeidet. Denne modellen har klare fordeler, men det er også mulig å peke på noen ulemper. NOKUT har ment at høgskolen burde ha et sterkere institusjonelt grep på denne delen av kvalitetsarbeidet. Oppleggene med ulike typer studentevalueringer, sentrale og lokale, er under vurdering. Tema for studiekvalitetsdagen 2008 er en del av dette arbeidet – ”Studieevalueringer på avdelingsnivå – erfaringsutveksling og beste praksis”.

- *Fremme samarbeid mellom høyskolene og praksisstedene, både i specialist- og primærhelsetjenesten.*

Det er etablert samarbeidsorganer mellom HiST og Helse Midt-Norge, og mellom HiST, St. Olavs hospital og NTNU. Dette utgjør de formelle arenaene for samarbeid med spesialisthelsetjenesten. Det er også inngått en overordnet samarbeidsavtale med Trondheim kommune hvor utvikling av praksisområdet er et tema.

Høgskolen har en bred portefølje av profesjonsutdanninger med til dels stort innslag av praksisstudier. Organisering og gjennomføring av denne delen av opplæringen er en betydelig utfordring både praktisk og ressursmessig.

Høsten 2007 ble det besluttet å etablere et eget toårig prosjekt for å styrke arbeidet med praksis. Utvikling av rutiner og samarbeidsrelasjoner er en betydelig del av mandatet for dette prosjektet. I prosjektperioden skal HiST få på plass avtaler med de øvrige helseforetakene og primærhelsetjenesten i regionen. Det er tilsatt prosjektleder fra februar 2008.

1.1.1. Delmål 1.1

- *Høgskolene skal utdanne kandidater med høy kompetanse og med relevans for samfunnets behov*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
KD-U1.1.1	Antall primærstøkere per studieplass	Mål				3,1	3,1
		Resultat	3,1	2,8	2,8	2,7	

KD-U1.1.2	Antall uteksaminerte kandidater	Mål				1 577	1 580
		Resultat	1 596	1 555	1 580	1455	
HiST-U1.1.3	Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets faglige helhet og sammenheng	Mål					2,5
		Resultat			2,8	2,7	
HiST-U1.1.4	Kandidatenes og studentenes vurdering av studieprogrammets relevans for framtidig yrke.	Mål					2,3
		Resultat			2,4	2,5	
HiST-U1.1.5	Kandidatenes og studentenes vurdering av om studieprogrammet har utviklet deres faglige dyktighet og personlige egenskaper	Mål					2
		Resultat			1,9	2,0	

HiST utdanner kandidater til de fleste profesjoner innenfor offentlig tjenesteyting, og til en lang rekke profesjoner/yrkesområder i privat næringsliv. Det er avgjørende for høgskolens langsiktige renommé at våre uteksaminerte kandidater er kompetente og har fått en utdanning som er relevant for yrkesutøvelse i dagens samfunn.

Det er klare indikasjoner på at det er en sammenheng mellom inntakskvalitet og studentenes evne til å gjennomføre utdanning på normert tid, og til å fullføre studieløpet med ønsket kompetansenivå. Vi har derfor en strategisk målsetting om at det skal være konkurranse om plassene til alle tilbud ved høgskolen. I høgskolens måltavle er dette konkretisert til 3,1 primærseekere pr. studieplass (gjelder utdanninger i samordna opptak). I all hovedsak er det konkurranse om utlyste studieplasser, men det kvantifiserte målet ble ikke nådd i 2007. Statistikken viser at det er en økning i tallet på primærseekere til mange av de teknologiske studiene, men en generell tilbakegang for helse- og sosialfag og lærerutdanning. Høgskolen er ikke tilfreds med den samlede tilbakegangen. Det iverksettes tiltak for å skape større systematikk og planmessighet i rekrutteringsarbeidet, og målsettingene om 3,1 primærseekere pr. studieplass opprettholdes.

Antall uteksaminerte kandidater viser nedgang fra 2006 til 2007, og ligger også betydelig under målsettingene for 2007. Det er ulike årsaker til dette, men de mest markante er knyttet til reduserte opptak fra 2003 til 2004 særlig innenfor flere av de teknologiske utdanningene. Andre årsaker er at kandidattallet i 2006 var noe forhøyet på grunn av at studenter opptatt på studier uten opptak hvert år ble ferdige. Det har også vært noen mindre justeringer i det interne statistikkgrunnlaget, slik at noen forekomster er flyttet fra ferdige kandidater til fullførte studieprogram.

Det kan også være faktorer som ikke er analysert og tallfestet tilstrekkelig. Noen av disse faktorene er omtalt i risikoanalysen for indikatoren i Plan 2007.

De egenutviklede indikatorene HiST-U1.1.3 – 1.1.5, måles ved hjelp av scoreverdier beregnet på bakgrunn av institusjonelle undersøkelser blant studenter og kandidater to år etter at de gikk ut fra høgskolen. Lavere scoreverdi representerer høyere tilfredshet. Kandidatundersøkelsen ble gjennomført for første gang i 2007. Framover vil denne være et viktig virkemiddel for å innhente kunnskap om utdanningenes relevans for yrkeslivet. Et utstrakt samarbeid med praksisfelt og næringsliv gjennom styredeltakelse, møtearenaer, studentprosjekt, timelærere m.m. er viktige virkemidler for å sikre relevansen i utdanningsprogrammene.

1.1.2. Delmål 1.2

- *Høgskolene skal tilby et godt læringsmiljø med undervisnings- og vurderingsformer som sikrer faglig innhold, læringsutbytte og god gjennomstrømning.*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
KD-U1.2.1	Nye studiepoeng per egenfinansiert student per år	Mål				52	52
		Resultat	51,3	50,7	50	50,6	
KD-U1.2.2	Studenter per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	Mål				17	17
		Resultat	18,4	17,3	15,8	15,2	

Høgskolen tilbyr et bredt spekter av undervisnings- og vurderingsformer. Det gjennomføres stadig endringer i oppleggene for å styrke kvaliteten og sikre læringsutbytte og gjennomstrømning. Antall nye studiepoeng pr. egenfinansiert student viser en økning på 0,6 til 50,6 fra 2006. Dette er en utvikling høgskolen er godt fornøyd med, selv om målsettingen ikke er fullt innfridd. Bak tallet på 50,6 studiepoeng pr. student skjuler det seg betydelige forskjeller mellom de ulike utdanningene. Disse forskjellene kan bl.a. forklares med ulikheter i inntakskvalitet, innhold av realfaglige elementer og fagtradisjoner. De fagmiljøene som i dag har lavest produksjon pr student, har i sine interne planer satt til dels meget ambisiøse mål for å bedre dette. Vi forventer derfor at det skal være mulig å nå målet om en produksjon på 52 studiepoeng pr student.

Statistikken over fullføring på normert tid for utvalgte utdanninger viser en viss tilbakegang fra 2006. Det er foreløpig vanskelig å si om dette er annet enn tilfeldige variasjoner, da disse tallene også tidligere har vist en viss variasjon. Det er grunn til å være særlig oppmerksom på tallene for lærerutdanning, og vi vil forsøke å analysere disse nærmere. En hypotese er at hyppige skifter i planverket for lærerutdanningen har ledet til kodeendringer i FS som vanskeliggjør sammenligning av kull over tid.

Når en sammenligner en students gjennomføring med de mål studenten har satt gjennom de individuelle utdanningsplanene, ser en at 90,4 % av studentene gjennomfører i henhold til plan. Dette er det beste resultatet vi har registrert etter at denne målingen startet, og vi er tilfreds med dette resultatet.

Høgskolen har en jevn nedgang i antallet studenter pr faglig årsverk over de siste årene. I 2007 har det særlig skjedd en markert reduksjon på de to avdelingene som har det desidert høyeste forholdstallet. Dette er isolert sett gledelig, men samtidig fjerner høgskolen seg fra den institusjonelle målsettingen om 17 studenter pr faglig årsverk. For de øvrige avdelingene er det mindre endringer og retningen på disse varierer noe.

Forklaring til enkeltresultater for studiepoengsproduksjon – IKKE FERDIG.

Samlet har høgskolen en økning på ca. 1,7 % i samlet produksjon av 60-studiepoengsenheter (SPE). Denne endringen i seg selv er for liten til å kreve noen nærmere analyse etter de gjeldende rapporteringskriteriene fra departementet. Her kreves det en nærmere analyse av endringene for studieprogram som har produksjon over 20 SPE og samtidig har en endring på

mer enn 20 % fra foregående rapporteringsår. For HiST gjelder dette bare et lite antall studieprogram.

Bachelor i ingeniørfag – Data

Det er registrert en nedgang på 53,4 SPE (26,7 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Tallet på registrerte studenter falt med 16 (gjennomsnitt for året) i perioden. Dette forklarer anslagsvis en reduksjon på 12-15 SPE.
- Studentenes gjennomføring i henhold til egne planer er redusert med ca. 7 prosentpoeng. Samtidig er strykprosenten også noe redusert. Dette indikerer at studentene i noen grad har valgt bort full progresjon til fordel for andre aktiviteter, for eksempel deltidsjobb.
- Porteføljen av valgbare emner er utvidet for ingeniørstudentene. Dette er bl.a. emner som har andre studieprogram som primære rapporteringsprogram. Dette bidrar både til å forklare reduksjon på dette programmet, og til å forklare økning på Bachelor i informatikk og Fjernundervisning data.

Bachelor i informatikk med spesialisering i informasjonsbehandling

Det er registrert en økning på 22,3 SPE (62,8 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Tallet på registrerte studenter økte med 2 (gjennomsnitt for året). Dette bidrar derfor bare i liten grad til å forklare produksjonsøkningen.
- Strykprosenten er relativt uendret og bidrar i liten grad til å forklare økningen.
- Den viktigste forklaringsfaktoren er at emner tilhørende dette studieprogrammet følges av ingeniørstudentene, jf. ovenfor. Dette vises bedre når en tar utgangspunkt i studentens studieprogram framfor emnets studieprogram.

Bachelor i IT-støttet bedriftsutvikling

Det er registrert en økning på 19,6 SPE (82,7 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Studieprogrammet er under oppbygging med den konsekvens at antall registrerte studenter har økt med 27 (gjennomsnitt for året).
- Strykprosenten er redusert med 3 prosentpoeng til 5,1 %.

Fjernundervisning data (Budsjettfinansiert del)

Det er registrert en økning på 7,9 SPE (43,4 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Antall registrerte studenter er redusert med ca 60 (gjennomsnitt for året). Isolert skulle dette indikere et fall i produksjonen. Dette er imidlertid studenter som i hovedsak til et lite antall emner, selv om det er en viss tendens til at noen studenter tar et økende antall emner.
- Strykprosenten er relativt uendret og bidrar i liten grad til å forklare økningen.
- Den viktigste forklaringsfaktoren er at emner tilhørende dette studieprogrammet følges av ingeniørstudentene, jf. ovenfor. Dette vises bedre når en tar utgangspunkt i studentens studieprogram framfor emnets studieprogram.

Allmennlærer med vekt på realfag

Det er registrert en økning på 82,7 SPE (119,9 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Antall registrerte studenter er gått noe ned fra 2006 til 2007, og kan ikke forklare endringen i produksjon. Samlet nedgang for lærerutdanningene er ca. 35 personer i snitt for årene, og størst på realfagsvarianten.

- Samlet strykprosent innenfor lærerutdanningene (grunn- og VU) er marginalt forskjellig fra året før.
- Endringen i produksjon skyldes primært omlegging av studiemodellen innenfor allmennlærerutdanning. Startkullene 2003-2005 produserte ikke studiepoeng før i 3. og 4. semester (50+70 SP). Startkullene fra og med 2006 produserer 10+50+30+30 SP i 1. til 4. semester. Denne modellendringen gir som isolert effekt for den obligatoriske delen av allmennlærerutdanningen, en opphopning av produksjon i vårsemesteret 2007. Modellendringen gjelder begge lærerutdanningsprogrammene, og det er tilordnet rapporteringsprogram for felles emner som ligger grunn for at økningen synliggjøres på realfagsvarianten. Når produksjonen fordeles på studentens studieprogram, synliggjøres en markert del av økningen på ordinær allmennlærerutdanning.

Masterutdanning i spesialpedagogikk (Samarbeid med NTNU)

Det er registrert en økning på 10,5 SPE (51,2 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Programmet ble etablert som eget rapporteringsprogram fra høsten 2006. Endringen i produksjon forårsakes av at en 2006 hadde produksjon bare ett semester (høst), mens en i 2007 hadde produksjon i begge semestre.

Jordmorutdanning

Det er registrert en økning på 22,7 SPE (infinite %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Jordmorutdanningen er relativt nyetablert med første opptak høsten 2006. Disse studentene produserte studiepoeng første gang våren 2007. Det har vært registrert 24,5 studenter i snitt for året.

Videreutdanning operasjonssykepleie

Det er registrert en økning på 28 SPE (infinite %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- Dette er en del av ABIOK-utdanningene som ble overført til høyskolene som budsjettfinansiert virksomhet fra 1. januar 2007. I rapporteringssammenheng framstår dermed dette som produksjonsøkning fra 0 til 28 på et nyopprettet studieprogram.

Master of Public Administration (samarbeid med HiNT og CBS)

Det er registrert en økning på 9,5 SPE (59,4 %) på dette programmet fra 2006 til 2007.

Følgende faktorer bidrar til å forklare dette:

- For to emner med eksamen i desember 2006, var høyskolen forsinket med registrering av resultat. En konsekvens av dette var at denne produksjonen ble rapportert på vårsemesteret 2007 i stedet for høstsemesteret 2006

1.1.3. Delmål 1.3

- *Høyskolene skal ha internasjonalt utdanningssamarbeid av høy kvalitet, som både bidrar til økt utdanningskvalitet og sikrer kvalifiserte kandidater til samfunns- og næringsliv*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
-------	---------------------	--	------	------	------	------	------

HiST-U1.3.1	Prosentvis andel som reiser ut i forhold til gjennomsnittlig årskullstørrelse	Mål					10
		Resultat					
KD-U1.3.1	Antall utvekslingsstudenter (inn/ut) ¹	Mål				(190)	
		Resultat	121	117	165	168	
KD-U1.3.2	Antall fremmedspråklige utdanningstilbud	Mål				30	40
		Resultat			33	34	

Høgskolen arbeider kontinuerlig med å styrke arbeidet med internasjonalisering. Tallet på utvekslingsstudenter, slik det rapporteres til DBH, viser en liten økning fra 2006. Om en korreterer for individbaserte avtaler, som ikke inngår i finansieringssystemet, er det en økning på ca. 15 % fra 128 i 2006 til 148 i 2007. Økningen for innreisende studenter (ca. 28 %) er noe større enn for utreisende (ca. 7,7 %). Denne forskjellen bidrar til å bedre balansen mellom inn- og utreisende, selv om tallet på utreisende studenter fortsatt er noe høyere enn innreisende. Best mulig balanse i disse tallene er viktig både for å styrke innslaget av internasjonale studenter på campus, og for å motvirke produksjonstap for studenter som reiser ut.

Det synes å være en klar sammenheng mellom tilbudet av engelskspråklig undervisning og evnen til å rekruttere innreisende studenter. For å styrke tilbudet fortsetter høgskolestyret å avsette øremerkede midler til slik utvikling. For 2007 har vi i noen grad overoppfylt målsetningen om antall emner med undervisning på annet språk enn norsk. Likevel er det et faktum at mange av disse emnene ikke har studenter. Dette mener vi har sammenheng med at tilbudet kan være både litt for fragmentert og for dårlig markedsført. Erfaringen så langt tilsier at det er viktig at tilbudet er av ett visst omfang, hele semestre og hele år, og at tilbudet må være stabilt over tid.

Foruten den studentutvekslingen som rapporteres til DBH, har høgskolen fortsatt et betydelig omfang av utveksling av kortere varighet enn tre måneder. Dette er ofte knyttet til profesjonsutdanningenes praksisperioder, og også ofte innenfor Nordplus som åpner for kortere utveksling enn 3 måneder. Høgskolen mener slik kortvarig utveksling er verdifull, og skulle gjerne sett at dette ble anerkjent gjennom finansieringssystemet.

1.1.4. Utdanning - Delmål fastsatt av høyskolen selv

- *Resultater fra FoU brukes direkte i undervisning, mot samarbeidspartnere og praksisfelt og i studentprosjekt*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
HiST-U1.4.1	Andelen undervisning (%) i bachelorprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse	Mål					35
		Resultat					

¹ KDs indikator for utvekslingsstudenter er her tatt inn i måltavlen med det målet som ble angitt i Plan 2007. Etter dette er har vi valgt en annen indikator for studentutveksling (forholdstall mellom utveksling og årskullstørrelse). Denne er ikke målsatt før i 2008, og heller ikke målt for 2007 og tidligere..

HiST-U1.4.2	Andelen undervisning (%) i masterprogrammene foretatt av personale med minst førstekompetanse	Mål					80
		Resultat					

Høgskolen har utviklet to egne indikatorer knyttet til dette delmålet. Disse må også sees i sammenheng med indikator HiST-S 3.2.4 og formidlingsindikatorerne under strategiområde Samfunnet. Indikatorene er ”nyutviklet” og det har ikke vært fastsatt mål på institusjonsnivå tidligere. Av denne grunn er det ikke tatt inn resultatmålinger i denne rapporten, men vi synliggjør likevel disse indikatorene allerede ved årets rapportering. På programnivå er høgskolen selvsagt opptatt av at NOKUTs krav til førstekompetanse skal være oppfylt, og dette har det blitt målt på i forbindelse med de årlige kvalitetsrapportene.

1.1.5. Risikovurdering strategiområde Utdanning

I Plan 2007 sendt KD 1. mars 2007, framgår det en risikovurdering knyttet til fastsetting av mål for resultatindikatorerne. I tabellen nedenfor har vi trukket fram de momentene som ble anført, og kommentert disse.

RISIKOMOMENTER PLAN 2007	KOMMENTARER
Det er en betydelig risiko for rekrutteringen til teknologi og realfag om trenden ikke snus.	Tallet på primærsøkere til teknisk utdanning har i hovedsak utviklet seg positivt. For 2007 har derfor dette risikomomentet liten betydning. Det vurderes fortsatt å være risiko for ”tilbakeslag” på dette området.
Et fortsatt stramt arbeidsmarked påvirker aktuelle søkeres utdannings- og yrkesvalg og kan ha negativ effekt på rekruttering til HiST generelt.	Vi kan konstatere nedgang i søking til de fleste utdanninger innenfor helse- og sosialfag og lærerutdanning. Dette kan ha sammenheng med påpekt risiko knyttet til stramhet i arbeidsmarkedet. Det er imidlertid vanskelig å peke på kausale sammenhenger her, og mange andre forhold kan også slå inn.
Et stramt arbeidsmarked kan ha samme risikobilde i forhold til antall uteksaminerte kandidater ved at studentene avbryter studiene før de er ferdige. En annen faktor som kan komme til å spille inn, er knyttet til at en svakere søkning til realfag og teknologi har medført at noe svakere studenter har kommet inn. Sannsynligheten for at noen av disse ikke greier seg gjennom studiet er til stede.	Vi kan ikke dokumenter slike virkninger med undersøkelser og tall, men det synes klart rimelig å anta at en del studenter utsetter fullføring av grad fordi de allerede har fått jobb. For flere tekniske fag kan det også synes å være en viss sammenheng mellom lavere inntakskvalitet i 2004, og redusert gradstildeling i 2007.
Økt frafall på grunn av stramt arbeidsmarked og noe svakere studenter enn tidligere opptatt innen teknologi kan ha en negativ effekt på utviklingen for indikator U1.2.1	Vi kan konstatere at produksjon pr. student (U1.2.1) har gått ned fra 2006 til 2007 innenfor ingeniørutdanningene. Det er ikke mulig for oss å dokumentere hvor stor betydning det påpekte risikomomentet har, men vi mener det er en rimelig antagelse at det spiller en ikke ubetydelig rolle.
For indikator U1.2.2 (studenter pr. faglig årsverk) kan risikovurderingen knyttet til fastsettelse av resultatmål vurderes ulikt ut i fra to ulike forhold: Et lavt antall studenter pr. årsverk kan gi en positiv effekt på utdanningskvaliteten ved at studentene får en tettere oppfølging enn de ellers ville ha fått. Et lavt antall studenter pr. årsverk kan også gi en positiv effekt i forhold til mer tid til forskning. Dersom man imidlertid betrakter dette ut i fra effektiv bruk av ressursene, vil en ambisjon om et høyere antall studenter pr. årsverk være det riktige. Risikoen her er	Det er større avstand mellom høgskolens fastsatte mål og oppnådd resultat i 2007 enn i 2006. Ut fra argumentasjonen i Plan 2007 kan dette indikere et potensial for økt kvalitet innenfor utdanning og FoU. Samtidig er det da et tilsvarende potensial for mindre effektiv ressursutnyttelse. Bildet er blandet, særlig fordi variasjonen i forholdstallet studenter/ansatte er så stor mellom fagmiljøene. For de to miljøene som har fått redusert forholdstallet betydelig gjennom det siste året, må en forvente effekter på studiepoengsproduksjon og

mao knyttet til målsettingen med resultatindikatoren. I vår vurdering har ressursituasjonen ved høgskolen vært utslagsgivende, og effektiv ressursutnyttelse må vektlegges høyt. Målet er derfor satt opp til tross for at dette kan gå på bekostning av kvalitet og mer FoU-tid. På litt lengre sikt ligger det risiko for at dette vil kunne føre til reduserte inntekter gjennom lavere gjennomstrømming og produksjon av publikasjonspoeng.	gjennomstrømming i tråd med målsettingene. For institusjonen samlet tilsier ressursituasjonen at det er stadig viktigere å utnytte alle ressurser optimalt. I så måte er det uheldig at redusert forholdstall ved noen miljø, ikke i større grad er balansert med økte forholdstall i andre miljø.
I forhold til studentutveksling vurderes risikoen knyttet opp mot to forhold: at personalet ikke engasjerer seg, og at det tilbys for få engelskspråklige studietilbud.	Det er registrert en viss økning i utvekslingen, og i så måte må en kunne si at de to påpekte risikomomentene ikke har påvirket utvekslingen i negativ retning. Samtidig ligger vi langt unna det som ble fastsatt som mål for 2007. Vi erfarer til en viss grad at det er vanskelig å mobilisere tilstrekkelig engasjement i personalet for økt utveksling, og må arbeide videre med dette. Samtidig er det nok også en erkjennelse at forhold på studentens hånd (boligsituasjon, deltidsjobb etc.) samlet betyr mer enn dette.
I forhold til antall fremmedspråklige utdanningstilbud vurderes risikoen knyttet til at ansatte har for lav engelskspråklig kompetanse, knapphet på tid som kan føre til forsinkelser i oversetting av studieplaner og undervisningsforberedelse.	Arbeidet med å etablere tilbud med engelsk som undervisningsspråk går framover, men det er ressurskrevende. Det synes å være et stort udekket behov for kompetanseheving som det er vanskelig å finne ressursmessig dekning for.

1.2. Strategirområde FoU – hovedmål 2

- *Høgskolene skal oppnå resultater av høy internasjonal kvalitet og har ansvar for utvikling av praktisk rettet forskning og utviklingsarbeid på sine fagområder*

Med utgangspunkt i HiSTs handlingsplan for FoU 2006-2010, har FoU-aktiviteten ved HiST i året som gikk i hovedsak vært knytta til:

- de sju forskningsstrategiske områdene på virksomhetsnivå
- de vedtatte avdelingsspesifikke strategiske satsningsområder
- individuelt forsknings- og utviklingsarbeid utover dette

Høgskolen rapporterer i henhold til de utvalgte områdene under hovedmål 2:

- *å styrke faglig ledelse og organisere virksomheten i gode fagmiljøer*

De sju strategiske områdene har et spesielt ansvar for å bygge opp robuste forskningsmiljøer i samarbeid med andre institusjoner og stimulere for utvikling av masterkurs, videreutdanningskurs og etter hvert doktorgradskurs. Fra sentralt avsatte FoU-midler (12 mill kroner i 2007) allokeres midler til flerårige, større prosjekter innen satsningsområdene. 12 slike større FoU-prosjekter mottok sentral støtte fra HiST i 2007. En tilsetter også flere stipendiater innen disse områdene, for å gi både fagområdet og hver enkelt stipendiat et fruktbart forskningsmiljø.

For å styrke høgskolens ledelse arrangeres lederutviklingsprogram i studieåret 2007/2008. Rektorat, dekaner og direktører starta med programmet høsten 2007, og mellomledernivået i både fag og administrasjon, inkluderes fra årsskiftet.

Bindende kompetanseplaner er inngått med de faglig ansatte ved avdelingene. Her inngås gjensidige forpliktelser om professor-/dosent-kvalifisering, førstelektorkvalifisering og doktorgradsløp. Det er mulig å søke sentrale FoU-midler om støtte til kvalifiseringsarbeid, og siden HiST disponerer svært få øremerka doktorgradsstipendstillinger i forhold til behovet, blir også en stor del av høgskolens egne midler brukt til å støtte ansattes doktorgradsløp.

- *å følge opp realfagssatsingen*

15 av doktorstudentene ved HiST arbeider innenfor teknologi/realfag, En disputerte i år. Tre nye er nå i ferd med å bli tilsatt i disse faga. – den ene av dem innen digitale læringsformer i fysikk – ved ingeniørutdanninga. Pga. sterk etterspørsel etter realfagskandidater og sivilingeniører i markedet, har det tatt tid å finne gode kandidater til disse stillingene, men en er nå godt fornøyd med resultatet.

De store FoU-prosjektene innen matematikk ved lærerutdanninga, for en stor del finansierte ved utlysninger relatert til Kunnskapsløftet, ble fyldig omtalt i fjorårets rapportering. Disse prosjekta fortsetter i år, og vi viser til fjorårets omtale, som også omfatter planene for det som er gjennomført i 2008. To av de nevnte 15 stipendiatene arbeider i dette matematikkmiljøet.

- *å tilsette stipendiater i de stillinger det er gitt bevilgning for*

HiST er i ferd med å gjennomføre et stort kompetanseløft, og finansierer for tida et betydelig antall flere doktorgradsstipendiater enn de tildelte øremerka stipendiatstillinger fra departementet. Høgskolen trenger derfor tilført mange flere stipendiatstillinger for å fullføre sitt kompetanseløft. Administrasjonen ved HiST har innregistrert at 77 personer ansatt i HiST var i doktorgradsløp ved årsskiftet 2007/2008 - 6 av disse begynner studiet i starten på 2008. I tillegg disputerte 5 doktorgradskandidater i løpet av 2007. Man var dessuten i ferd med å tilsette doktorstipendiater i tre stillinger, og ytterligere tre stipendiatstillinger var i ferd med å bli nytlyst ved årsskiftet. HiST fikk innrapportert 14 nye doktorgradsavtaler i løpet av 2007. Det finnes noen HiST-ansatte med doktorgradsavtale, som tar doktorgrad på fritida og som verken melder fra til administrasjonen eller krever tidsressurser for gjennomføring av graden. I 2007 disputerte en av disse.

55 personer var stipendiater ved HiST ved årsskiftet -07/08, 6 av høgskolens ansatte hadde i fjor eksterne doktorstipender. og 21 av våre fast ansatte høgskolelektorer var registrert i doktorgradsløp - noen av dem pga. at de ikke ble helt ferdige i løpet av stipendiatperioden. Rett før disputas blir vi som før nevnt, oppmerksomme på enkelte som ikke er registrert. Selv om det tidvis, pga det særdeles stramme arbeidsmarkedet i enkelte yrkesgrupper, har tatt tid å få rekruttert personer inn i tildelte stipendiater innen enkelte fagfelt, må vi sies å ha overoppfyllt departementets målsetting på dette punktet, siden vi har ansatt nærmere 3 stipendiater pr. øremerka, bevilga stipendiatstilling.

- *at en i forskerutdanningen styrker samarbeidet med forskningsinstitutt og næringslivet*

En viktig grunn for å tildele doktorgradsstipender til høgskolene er for å styrke forskerutdanninga i praksisnære fagfelte. Våre forskningsaktive teknologimiljøer arbeider i nær kontakt med næringsliv, selv om ingen av doktorgradsstudentene i dag jobber i tilknytning til bedrift.. Kontaktmøter som ledelsen ved HiST har hatt med flere samarbeidspartnere, bl.a. NHO, viser stor interesse for næringslivs-PhD. HiST er i dialog med NTNU for å få ei egen doktorgradsavtale med NTNU

- *å øke gjennomstrømningen i doktorgradsutdanningen*

Et vesenlig tiltak for å sikre at stipendiater gjennomfører arbeidet innenfor normert tid er at de blir tilknyttet et satsingsområde - et forskningsmiljø med forskningsledelse. Det vil si at vi ikke tildeler stipender "individuellt". Doktorgradsstipender tildeles fagmiljøene etter søknad, og skal utlyses eksternt. Som ledd i en kompetansehevingsplan gir høgskolen sentral støtte til

doktorgradsløp for en del av våre fast ansatte. Et tiltak vi tilstreber for å oppnå bedre gjennomstrømming av doktorgradskandidatene er å sørge for intern biveileder i avdelingen. Da får stipendiaten en intern fagperson som ser det som sin plikt å følge opp studenten og ivareta dennes plikter og rettigheter i avdelingen.

De tidlige doktorgradsstipendene ved HiST ble i hovedsak tildelt til fast ansatte ressurspersoner i miljøet, som ønsket å oppgradere sin utdanning. At mange av disse har brukt lang tid på å fullføre, skyldes i stor grad at de fortsetter å være ressurspersoner i miljøet, og tar på seg ekstraoppgaver når det behøves – på bekostning av egen studietid. Lang fullføringstid blir derfor ikke noen ulempe for fagmiljøet deres, men for doktorstudenten personlig. De har heller ingen veileder i miljøet som kan ”beskytte” dem mot interessante eller prekære oppgaver som forsinker doktorarbeidet. Disse etablerte personene forblir i fagmiljøet etter avlagt doktorgrad, i langt større omfang enn doktorgradsstipendiater som er rekruttert utenfra. De nyrekrutterte stipendiatene er jevnt over yngre enn de interne og de har, til tross for blant annet svangerskapspermisjoner, jevnt over raskere gjennomstrømningshastighet enn de som tilhører miljøet fra før.

Som nevnt har HiST mange ansatte med doktorgradsavtale som studerer på fritida uten støtte, og disse vil nødvendigvis holde på i mange år. En av årets doktorer har holdt på siden 1998 uten å være stipendiat. 9 av doktorstudentene våre har avtaler som er eldre enn 5 år, og de fleste av disse kandidatene planlegger å disputere i 2008.

- *å prioritere Forskningsrådets programmer rettet inn mot høyskolesektoren og nyskapningsvirksomhet, og delta i internasjonalt samarbeid og EUs rammeprogram*

HiST har lagt ned et svært grundig arbeid i 2. søknadsrunde for VRI-midler. HiST har i løpet av 2007 styrka sentral kapasitet med en 100% stilling for å bidra til støtte i søknadsskriving og prosjektoppfølgning. Høgskolen søkte om FORNY-midler, og var den høgskolen som fikk størst FORNY-bevilgning for 2008.

Flere miljøer i HiST deltar i søknader om Interreg-midler. To av høgskolens fagmiljøer har hatt høy suksessrate ved søknader om EU-prosjekter, og begge disse miljøene har hatt koordineringsansvar for EU-forskningsprosjekter. Ansatte oppfordres til å bruke sine nasjonale og internasjonale kontaktnett for å få deltakerrolle i flere EU-prosjekter.

HiST har registrert at Forskningsrådets nye strategi innebærer at de ikke lenger vil rette forskningsprogrammer spesielt mot høgskolene, men at disse skal konkurrere på like vilkår i regionale og nasjonale satsninger. Med SINTEF og NTNU som sterke regionale aktører har HiST ei stor utfordring her. Selv om høgskoler og universiteter opererer under samme lov, er det stor forskjell på rammebetingelsene for å drive FoU mht økonomi, antall stipendiater og mulighet for å uteksaminere egne doktorgradskandidater. Så lenge disse rammebetingelsene videreføres vil HiST ikke være i stand til å konkurrere på lik linje med universitetene innenfor FoU. Gjennom tett samarbeid med offentlig sektor og mindre bedrifter lokalt kan HiST innenfor sine sterke fagområder innen profesjonsfag-forskning ta en regional rolle som utviklingsaktør for Trøndelag.

1.2.1. Delmål 2.1

- *Høgskolene skal medvirke til profesjonsrettet forskning, utviklingsarbeid, kompetanseutvikling og nyskapende virksomhet i regionene*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
HiST-FoU 2.1.1	Totalt antall publikasjonspoeng nivå 1 og nivå 2	Mål				70	81,3
		Resultat	29,5	43,4	36,3	Resultat?	
HiST-FoU 2.1.2	Antall doktorgradsavhandlinger	Mål				10	24
		Resultat	4	3	5	5	
KD-FoU 2.1.3	NFR-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	Mål				4 940	11 660
		Resultat	205	1 086	850	9822	
KD-FoU 2.1.4	EU-tildeling per undervisnings-, forsker og formidlingsårsverk	Mål				3956	5164
		Resultat	3068	1080	4009	5820	
HiST-FoU 2.1.5	Andelen (%) av faglige årsverk (eksl stipendiater) til FoU	Mål					25
		Resultat					
HiST-FoU 2.1.6	Antall FoU-årsverk utført av stipendiater	Mål				41,6	44,3
		Resultat				43	

Verdiskapningen knyttet til FoU ved HiST kan beregnes ved å se på antall FoU timer/år: 475 faglige stillinger med 20% FoU-andel gir om lag 160 000 timer, som er et forsiktig anslag. Med en markedsverdi på 750 NOK/time tilsvarer dette en verdiskapning på om lag 120 mill. NOK. Et annet mål er verdien av studentenes hovedprosjektarbeid ute i bedriftene, som forsiktig anslått bidrar med gratis timeinnsats til en verdi av over 30 mill kroner pr. år. Dette skjer i småbedrifter som ellers ikke ville ha hatt råd til FoU-bistand, og ringvirkningene av resultatene fra prosjektarbeidene vil også kunne representere betydelig verdiskapning.

Når det gjelder publikasjoner på nivå 1 og nivå 2 viser resultatet for 2007 en klar økning i forhold til 2006, men det ambisiøse målet for 2007 på 70 publikasjonspoeng ble dessverre ikke oppnådd.. I sin handlingsplan for FoU har HiST som mål å bli blant de 5 største høgskolene når det gjelder tallet på publikasjoner og formidling pr. fagårsverk. Dette er et svært ambisiøst mål, og høgskolen må ta i bruk ulike virkemidler for å nå dette målet.

HiST/TØH har lagt lista spesielt høyt når det gjelder antall publikasjonspoeng. Der bygges fagmiljø med nye toppstillinger med sikte på å bli akkreditert. for å gi PhD i bedriftsøkonomi. Flere toppstillinger genererer oftest flere publikasjoner, men det er nødvendigvis en tidsforsinkelse mellom tilsetting i toppstilling og produksjon av publikasjonspoeng.

Fagtilsatte ved de fleste avdelingene trenger fortsatt stimuleringstiltak for å endre publiseringskulturen til i større grad å rettes mot vitenskapelig publisering. Enkelte avdelinger kjører metodeseminarer og skrivekurs, og setter av midler til språkvask. Fora for intern fagfelleevaluering/kollegaveiledning eksempelvis ved framlegg av uferdig artikkelstoff til kolleger, eller presentasjon av stoffet i fellesfaglige forum, er andre aktuelle tiltak.

En avdeling gir doktorgradskandidater en avtalt FoU-ressurs for å publisere fra avhandlingen i fagfellevurderte tidsskrifter etter avlagt disputas, fordi svært mange av kandidatene leverer avhandling i form av monografi.

Presset fra universitetene som utdanner våre PhD-kandidater om å få registrert FoU-produksjonen registrert i eget navn, er et stadig tema.

En del forskere – spesielt innen teknologi og IT - mangler fortsatt relevante publiseringskanaler som står i ITAR-databasen, eller fagfeller i utlandet treffes i andre publiseringskanaler enn de ITAR-aktuelle.

Avdelingene hadde som mål å få uteksaminert 10 doktorgradskandidater i 2007. Det ble bare 5. Hovedårsaken er lang tid mellom innlevering av avhandlinga og disputas. Minst 5 til leverte sin avhandling i 2007, og tre disputerer i januar og februar. En som leverte i juli – for øvrig to måneder før stipendperioden utløp – venter fortsatt på å få fastsatt dato for disputas.

NFR-tildeling pr. årsverk ligger gledelig over målet for 2007. Også EU-tildelingen pr. årsverk ligger litt høyere enn forventa, men tidspunktet for utbetalte EU-midler er svært vanskelig å forutsi. I måltavla for høgsolen er regna inn de totale utbetalinger fra EU, mens DBH-tabellen skal ikke rapportere undervisningsvirksomhet. Ambisjonene er å få større eksternfinansiert FoU-virksomhet – også fra NFR og EU. Ei utfordring er å bedre kvaliteten på våre FoU-søknader.

TØH har fått et spesielt ansvar for å vurdere forskningssentra som organisatorisk virkemiddel i HiST for å oppnå kvalitetsforskning, økt internasjonalisering og for å spisse forskningen innen utvalgte områder (risiko og mulighetsbilder).

Antall stipendårsverk i FoU-virksomhet er som forventa ut fra stipendiatantallet. Avdelingene har foreslått omtrent samme nivå på disse FoU-årsverkene i åra som kommer. Det tilsvarer ca 60 stipendiater til en hver tid. Siden HiST bare har fått tildelt 20 stipendiatstillinger, vil det være i overkant optimistisk å make å opprettholde det høye antallet stipendiater og dermed stipendiatårsverk innen FoU.

Risikovurdering

Den største risikoen i forhold til de fastsatte resultatmålene er knyttet til tilstrekkelig sammenhengende tid til forskning for de faglige tilsatte, og tilstrekkelige driftsmidler til forskning.. HiST har begrensa ressurser, og svak økonomi hindrer flere avdelinger i å nå oppsatte mål. Ekstremt vanskelig rekrutteringssituasjon betyr at flere av våre fagmiljøer er underbemanna, og det påvirker mulighetene for å avsette nok FoU-tid. Det kan også være en risiko knyttet til arbeidet med å registrere publikasjoner i Forsk.Dok da det kan se ut som om man fortsatt har under- og feilregistrering. Det arbeides med å heve datakvaliteten. Risikovurderinger knyttet til det å skaffe eksterne forskningsmidler kan være at fagmiljøene er for små og fragmentert til å oppnå en stor nok gjennomslagskraft, spesielt i EU. HiST satser på å bli mer synlig både i samfunnsdebatten og i mediebildet.

1.2.2. Delmål 2.2

- Høgskoler med forskerutdanning skal gjennom nasjonalt og internasjonalt samarbeid tilby forskerutdanning av høy kvalitet, som er innrettet og dimensjonert for å ivareta behovene i sektoren og i samfunnet for øvrig. Høgskoler som tildeles stipendiatstillinger skal sørge for god gjennomføring av forskerutdanningen*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
-------	---------------------	--	------	------	------	------	------

HiST-FoU 2.2.1	Netto gjennomføringstid for tilsatte i doktorgradsstipend	Mål					3
		Resultat					
KD-FoU 2.2.2	Utveksling av ansatte via programavtaler	Mål				49	60
		Resultat	39	41	51	37	

Det er et mål å gi doktorgradsstudentene så god veiledning og rammevilkår at de fullfører på normert tid. En biveileder i den forskningsgruppa som stipendiaten arbeider i ved HiST vil både gi tettere oppfølging, og kunne skjerme doktorstudenten mot pålagte aktiviteter som stykker opp forskningstida og gjør den mindre effektiv.

Antall utveksla ansatte har gått noe ned fra i fjor. Her vil en oppleve variasjoner fra år til år, og det er vanskelig å trekke fram enkeltårsaker til at færre har deltatt i utvekslingsprogram i 2007.

Risikovurdering

Det er meget begrenset hvor store ressurser som kan allokere fra bachelorprogrammene til masterprogrammene og doktorgradsstudier uten at det går vesentlig ut over studiekvaliteten. Dersom HiST ikke makter å få midler til nye stipendiatstillinger, er det en meget stor risiko for at HiST ikke makter å opprettholde tallet på doktorgradsstipendiater ved høghskolen. HiST arbeider for å styrke den eksternfinansierte aktiviteten for å bygge sterke kompetansemiljø innen FoU og som i sin tur kommer kvaliteten i utdanningen til gode.

1.3. Strategirområde Samfunnet – hovedmål 3

- *Høgskolene skal medvirke til å spre og formidle resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid samt medvirke til innovasjon og verdiskaping basert på disse resultatene*

Rapportering under Hovedmål 3

- *å legge til rette for god tilgjengelighet av forskningsresultater for allmennhet og samfunn.*

HiST implementerte et nytt internett og intranett fra sommeren 2007. Planlagt oppstart av utarbeiding av kommunikasjonsstrategi er utsatt til sommeren 2008.

HiST deltok også i 2007 på fellesarrangementet Forskingstorget i Trondheim, samt at det ble arrangert en rekke egne arrangementer. To av arrangementene ble støttet av NFR; Researchers' Night og Næringslivsdager

Som oppfølging av samarbeidsavtalen mellom Trondheim kommune og HiST er det foretatt en omfattende kartlegging av samarbeidsprosjekter. Det er registrert 64 samarbeidsprosjekter i ulikt omfang innen FoU og formidling.

Det er utviklet et Forslaget til politikk for håndtering av immaterielle rettigheter (IPR-politikk) ved HiST som skal behandles i Høgskolestyret i februar 2008. Forslaget til IPR-politikk ved HiST foreslås i denne omgang kun å omfatte IPR-politikk i henhold til lovverket for Patenterbare oppfinnelser, Datamaskinprogrammer, Kretsmønstre for integrerte kretser og Andre arbeidsresultater med et næringsmessig/kommersielt potensial. Forslaget til HiSTs rettighetspolitikk omfatter ikke opphavsrettsbeskyttede resultater som faglitterære arbeider og undervisningsmateriale i denne omgang.

- *å inngå FoU-samarbeid med regionalt næringslivet og delta i regionale innovasjonsnettverk*

Det er utarbeidet forslag til handlingsplan for innovasjon og regional utvikling (IRU) ved HiST 2008-2010. Planen skal behandles i Høgskolestyret i april 2008. Arbeidet med å utarbeide Handlingsplan for innovasjon og regional (IRU) utvikling startet senhøsten 2006 med avdelingsvise møter. Arbeidet ble gjenopptatt høsten 2007 ved at en faglig arbeidsgruppe ble oppnevnt av rektor. I arbeidet er strategiske føringer fra Kunnskapsdepartementet, Forskningsmeldingen, Strategisk plan for HiST 2005-2010, Handlingsplan for forskning- og utviklingsarbeid 2006 – 2010, HiSTs Årsplan/langtidsplan og budsjett og Regionale mål og strategier (primært Felles fylkesplan for Trøndelag) lagt til grunn. IRU har grenseflater mot Handlingsplan for FoU 2006-2010, der fokus i IRU er anvendt FoU relatert til regionale utfordringer.

HiST har deltatt aktivt i oppfølgingen av OECD-rapporten, blant annet gjennom utarbeiding av felles VRI-Trøndelag-søknad. Søknaden ble sendt inn i nov. 07 og svar fra NFR forventes febr. 08. Videre har det vært deltakelse gjennom ulike regionale samarbeidsprosjekter og nettverk i forbindelse med gjennomføringen av gjeldende fylkesplan. Et viktig mål for HiST med deltakelsen i regionale utviklingsprosjekter er å bidra til å bygge reelt partnerskap gjennom regional samhandling i regionale innovasjonssystemer, jf. utfordringer påpekt i OECD-rapporten.

Gjeldende fylkesplan gjelder ut 2008, og arbeidet med felles fylkesplan for 2009 – 12 er igangsatt. Det er nedsatt temagrupper skal utarbeide mål og strategier for 7 hovedområder, der 5 er direkte relevant for HiST. HiST er medlem i to hovedområdene Forskning og Utvikling og Arbeidskraft.

HiST er assosiert medlem i NCE Instrumentering og deltar aktivt i flere arbeidsgrupper. Medlemskapet gir både faglig ansatte og studenter mulighet til å delta i interessante og dagsaktuelle utviklingsprosjekt sammen med bedriftene. HiST har prosjektledelsen av ett FoU-prosjekt *Utvikling av bedriftsnettverk til kjernebedriftene*, igangsatt senhøsten 2007. HiST har prosjektansvar for Kompetanse- og rekrutteringsarenaen og har fått prosjektlederansvar for to nye forprosjekter som skal gjennomføres i løpet av 2008, forprosjekt Master of Instrumentation og Rekruttering 2008.

Det ble arrangert et internt seminar ”Pedagogisk bruk av studentprosjekter” for å fremme avdelingenes bruk av eksterne studentprosjekter, samtidig som det er arbeidet noe med intern markedsføring av Idéportalen på avdelinger og studieprogram. Dette arbeidet har ikke kommet så godt i gang som ønskelig idet web-løsningen til Ideportalen foreløpig er under

utvikling. Imidlertid er kontakten mot eksterne samarbeidspartnere relativ god via langvarig praksisnært samarbeid, slik at samarbeidet med eksterne ikke har blitt skadelidende.

HiST har inngått samarbeidsavtale med Access Mid-Norway, og har hatt en rekke møter med strategisk viktige samarbeidspartnere senhøsten 2007 med mål å etablere tettere samarbeid og i enkelte tilfeller inngå formelle samarbeidsavtaler. Samarbeidsavtale med Sør-Trøndelag fylkeskommune er igangsatt i 2007, og forventes å være slutført i løpet av våren 2008.

- *å legge til rette for å gi utdanningstilbud som er relevante i nyskapingssammenheng*

HiST tilbyr fortsatt et bredt spekter av utdanningstilbud relatert til nyskaping ved alle fagavdelingene. Entreprenørskap i skolen ble igangsatt høsten 2007 med eksamen i mai 2008. Valgfaget Innovasjon- og entreprenørskap i helse- og sosialt sektoren ble ikke igangsatt i 2007 ut fra økonomiske årsaker. AHS, ASP og AMMT arbeider med å tilby Helseeksperter i Team for sine studenter.

HiST deltar fortsatt aktivt i samarbeidstiltakene Venture Cup Midt-Norge og Take-Off-programmet. Andreprisen i Venture Cup Midt-Norge-konkurransen gikk til ide fra faglig tilsatt ved HiST. Samme ide fikk TEKNAs Innovasjonspris 2007 som ble utdelt på den nasjonale Venture Cup-konkurransen i Bergen.

- *å styrke FoU-arbeid og samarbeid rettet mot praksisfeltet i profesjonsfagene.*

Flere avdelinger arbeider med å styrke sitt samarbeid mot praksisfeltet gjennom etablering av sentra; HUSK (Høgskole og universitetssosialkontor Midt-Norge), NAKU (Nasjonalt Kompetansemiljø om Utviklingshemning). Det er opprettet Senter for offentlig styring og ledelse og det arbeides med å etablere Skrivesenter. Videre er det arbeidet med NFR-søknad om å bli regionalt senter for omsorgsforskning (Midt Norsk Senter for Forskning og Utviklingsarbeid innen Helse- og Omsorgstjenester) og bli prekvalifisert til å søke om Nasjonalt kompetansesenter for psykisk helsearbeid for voksne i kommune. Sistnevnte er et samarbeid med NTNU og Sintef Helse. ASP har et meget nært samarbeid med St.Olavs Hospital både innen utdanning og formidling.

Videre er det i 2007 arbeidet med konkret oppfølging av samarbeidsavtalen med Trondheim kommune, aktiv deltakelse i utarbeiding og gjennomføring av fylkesplan for Trøndelag, samarbeid om utarbeiding av VRI Trøndelag-søknaden er målretta arbeid for å bidra til å styrke samarbeidet med praksisfeltet. Det er arbeidet aktivt i andre halvår 2007 med å utvikle interregionale FoU-prosjekter innenfor rammen av Interreg-programmet Sverige-Norge 2007-2013.

1.3.1. Delmål 3.1

- *Høgskolene skal gjennom formidling og deltagelse i offentlig debatt tilføre samfunnet resultatene fra FoU- virksomheten*

Det ble ikke satt resultatindikatorer, og avdelingene har ikke rapportert i forhold til dette målet for 2007.

1.3.2. Delmål 3.2

- *Høgskolene skal medvirke til samfunns- og næringsutvikling gjennom innovasjon og verdiskaping.*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
HiST-S 3.2.1	Eksternt finansiert produksjon av studiepoeng i forhold til total produksjon.C28	Mål					6
		Resultat	8,0	8,0	5,9	4,9	
KD-S 3.2.2	Omfanget av ekstern finansiert virksomhet (tall i 1 000)	Mål				35 000	38 000
		Resultat		33 600	33 900	31 800	
KD-S 3.2.3	Mottatte forretningsidéer og oppstart av nye selskaper/lisensieringsavtaler basert på disse.	Mål				15/2-3	15/2-3
		Resultat	>9	>15/1	>15/1	18/0	
HiST-S 3.2.4	Antall studentprosjekt i samarbeid med næringsliv og offentlig sektor	Mål				Ca 200	250
		Resultat		Ca 200	Ca 200	154	

Kommentarer til resultatindikatorene.

HiST-S 3.2.1 Hovedårsaken er den sterke nedgangen er at spesialistutdanningen ved ASP (ABIOK) nå er budsjettfinansiert.

KD-S 3.2.2 Nedgangen har sammenheng med nedgangen i resultatindikator HiST S 3.2.1. Videre er midler fra NFR ikke regnet med som eksterntfinansiert virksomhet, selv om arbeidsinnsatsen ved eksternretta virksomhet i stor grad deltar i søknadsutvikling retta mot NFR-midler.

KD-S 3.2.3 Vi har får ikke registrert oppstart av nye selskaper i 2007, men vi har 1 etablering under arbeid, og er i arbeid med 2 lisensavtaler som kan forventes å få avklaring i løpet av 2008 og en ide som kan resultere i etablering eller evt. lisensiering i 2008 eller 2009.

Videre har vi registrert en meddelt patent fra HiST, og har ytterligere 3 patentsøknader i søknadsprosess, er i en slutfase og vil bli registrert som medelt patent i 2008. Vi skiller mellom meddelt patent, dvs. godkjent patent og patentsøknader. Sistnevnte er søknad som er registrert, men fortsatt er i søknadsprosess

HiST-S 3.2.4 ikke ferdig Her mangler vi rapportering fra TØH, AHS og ASP. ALT har foreløpig ikke denne formen for studentoppgaver. AFT har et lavt tall for 2007 pga det har vært flere studenter pr. oppgave enn tidligere år. Imidlertid er hele 84 av totalt 88 oppgaver ved AFT i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere. Ved ASP tas det for eksempel opp studenter på videreutdanninger annet hvert år, dette vil gi svingninger i totalantallet. Noen programmer knytter bevisst studentoppgaver til egne FOU-prosjekter, slik at andelen i samarbeid med eksterne kan dermed bli lavere.

1.3.3. Samfunnet - Delmål fastsatt av høgskolen selv - ikke ferdig

- *HiST skal øke fokuset både på forskerrettet og brukerrettet forskningsformidling så HiST blir mer synlig for samfunns- og næringsliv*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
HiST-S 3.3.1	Antall artikler i fagtidsskrift	Mål				25	73
		Resultat	36	21	16	Mangler	
HiST-S 3.3.2	Antall lærebøker	Mål				6	20
		Resultat	22	27	27	Mangler	

Publiseringen ved TØH i form av lærebøker, artikler og foredrag var relativt stor i 2007, men det er potensial for økning.

1.3.4. Risikovurdering strategiområde Samfunnet

Det er størst risiko knyttet til tilgjengelige personalressurser som skal arbeide aktivt med formidling av resultater fra forsknings- og utviklingsarbeid. Det samme gjelder for innovasjon og verdiskaping knyttet til disse resultatene.

Manglende finansiering og få personalressurser vurderes som den største risikoen mht å nå målene fastsatt for eksternfinansiert virksomhet.

1.4. Strategiområde Effektiv organisasjon – hovedmål 4

- *Høgskolene skal ha en personal- og økonomiforvaltning som sikrer effektiv utnytting av ressursene.*

1.4.1. Delmål 4.1

- *Høgskolene skal føre en aktiv arbeidsgiverpolitikk som bidrar til å rekruttere og utvikle kompetanse som reflekterer institusjonens oppgaver og ansvarsområder*

RI-nr	Resultatindikatorer		2004	2005	2006	2007	2008
KD-	Andel førstestillinger av totalt antall undervisnings-	Mål				40,0 %	40,0 %

EO 4.1.1	og forskerstillinger	Resultat		25,9 %	29,5 %	34,3%	
-------------	----------------------	----------	--	--------	--------	-------	--

Alle avdelinger lager kompetansehevingsplaner som omhandler formell kompetanseheving for undervisnings- og forskerstillinger. Planene behandles årlig av høgskolestyret. For utdanninger som ennå ikke tilfredsstiller NOKUTs krav til førstekompetanse, legges det fram planer på individnivå. Utfordringene med å tilfredsstille NOKUTs krav finner vi nå kun innenfor noen få helse- og sosialfaglige utdanninger. Utviklingen går klart i riktig retning, og vi ser en svakt akselererende økning i andel førstestillinger fra 2006 til 2007 sammenlignet med året før. HiSTs økonomiske situasjon, delvis pga store kutt i studieplasser innenfor noen helse- og sosialfaglige utdanninger, gir en utfordring når det gjelder å kunne tilby attraktive stillinger til tilsatte som etter hvert avslutter sine doktorgradsløp.

1.4.2. Delmål 4.2

- *Høgskolene skal gjennom sin personalpolitikk medvirke til et godt arbeidsmiljø og et mindre kjønnsdelt arbeid*

RI-nr	Resultatindikatorer			2004	2005	2006	2007	2008
KD-EO 4.2.1	Andel kvinner total og per stillingskategori	Totalt	Mål				50,0 %	50,0 %
			Resultat		57,1 %	57,5 %	56,7%	
		Professor	Mål				25,0 %	50,0 %
			Resultat		0,0 %	0,0 %	14,3% *	
		Professor II	Mål				33,0 %	50,0 %
			Resultat				40,1%	
		Høgskoledosent	Mål					
			Resultat					
		Førsteamanuensis	Mål				45,0 %	50,0 %
			Resultat		40,2 %	40,4 %	42,0%	
		Førstelektor	Mål				50,0 %	50,0 %
			Resultat		30,2 %	41,0 %	45,1%	
		Stipendiat	Mål				58,0 %	58,0 %
			Resultat		66,4 %	62,2 %	64,7%	
		Adm.still.	Mål				70,0 %	70,0 %
			Resultat		71,4 %	71,0 %	68,3%	
Drifts.st.	Mål				72,0 %	72,0 %		
	Resultat		71,4 %	74,2 %	73,4%			
HiST-EO 4.2.2	Medarbeidertilfredshet		Mål					
			Resultat					
HiST-EO 4.2.3	Sykefravær	Korttid	Mål				1,2 %	1,0 %
			Resultat	0,6 %	0,7 %	1,3 %	1,2%	
		Langtid	Mål				4,5 %	4,5 %
			Resultat	4,2 %	4,8 %	4,9 %	4,1%	

*Pga en feilregistrering i dbh står HiST oppført med 0 % kvinnelige professorer for 2007. Det riktige tallet er 14,3 %. Antallet professorer er lavt. Vi ansatte ytterligere en kvinnelig professor i 2007. Hadde vedkommende kunnet tiltre før telletidspunktet, ville vi ha nådd målet om 25 % kvinnelige professorer.

Vi ser ellers at andelen kvinner i førstestillinger, herunder professor II, øker.

Sykefraværprofilen er som tidligere. Kvinner har gjennomgående det høyeste sykefraværet. Etter flere års stigning i sykefravær, er det nå en liten reduksjon i det legemeldte sykefraværet. Det er vanskelig å fastslå årsaker til at sykefraværet stiger og synker, men høyskolen arbeider aktivt med oppfølging av sykemeldte, og ledere og personalmedarbeidere skolestes i dette. Vi har et nært samarbeid med NAV.

1.4.3. Delmål 4.3

- *Høgskolen skal ivareta høy kvalitet i økonomiforvaltningen med fokus på god intern kontroll og effektiv ressursforvaltning som tar hensyn til institusjonens strategiske prioriteringer.*

RI-nr	Resultatindikatorer			2004	2005	2006	2007	2008
KD-EO 4.3.1	Merknader fra Riksrevisjonen		Mål				0	0
			Resultat		0	0		
KD-EO 4.3.2	Resultat EFV (tall i 1 000)		Mål				2 500	1 300
			Resultat		494	2 500	1 243	

Kvalitet i økonomiforvaltningen

Resultat vedr merknader fra riksrevisjonen for 2007 vil ikke foreligge før riksrevisjonen har sendt endelig revisjonsbrev. Normalt vil dette foreligge i april/mai.

HiST har fortsatt fokus på kvalitet i økonomiforvaltningen og de tiltak som er gjennomført de siste åra har ført høgskolen opp på et godt kvalitativt nivå. Forbedrings- og effektivitetsarbeidet fortsetter imidlertid som en kontinuerlig og naturlig del av det daglige arbeidet.

Også i 2007 har videreutvikling av lønns- og personalsystemet SAP hatt stort fokus. Høgskolen har rullet ut ESS (Employee Self Service) til alle brukerne, noe som stiller store krav til opplæring og brukerstøtte mot sluttbrukerne. Det har også vært brukt mye ressurser på å utarbeide og implementere standardiserte arbeidsprosesser rundt ulike typer tilsettinger og datafangst inn mot SAP i denne forbindelse.

Innenfor innkjøpsområdet har det i 2007 vært arbeidet aktivt med å få etablert rammeavtaler innenfor de store vare- og tjenestoområdene. I løpet av våren 2008 skal alle de store områdene være dekt av konkurranseutsatte rammeavtaler. HiST anser det som viktig å være en pådriver i lokalt og nasjonalt innkjøpssamarbeid. I 2007 har innkjøpsleder ved HiST bidratt til å få etablert ny hotellavtale for UH sektoren, samt bidratt i UNINETTs arbeid med å få på plass en innkjøpsavtale for kopi- og printerløsninger. Høgskolen deltar for øvrig i sektorens felles initiativ for å anskaffe og implementere elektronisk anskaffelsesstøttesystem og e-handelsløsning.

For omtale av årsregnskapet og utvikling i avsetningsnivået, vises det til pkt. 1.5.4 Økonomirapportering.

Effektiv arealforvaltning

Høgskolens virksomhet er fortsatt spredt utover et stort område i Trondheim. Pr 31.12.07 disponerer HiST i alt 75 495 kvm. Gjennomsnittlig husleiekostnad er på ca kr. 990 pr. kvm/år

for våre leiearealer sett under ett. Disse tallene refererer seg til rene leiekostnader, dvs. eiers kapitalkostnader, ytre vedlikehold, eiendomsskatt, forsikring, administrasjon og fortjeneste. I tillegg kommer indre vedlikehold, brukeravhengige driftskostnader, energi, renhold, sikkerhet og intern driftservice.

Antall leieforhold er uforandret for HiST gjennom 2007. Det har imidlertid skjedd en liten reduksjon i antall kvm som relaterer seg til noe mindre leid areal fra St Elisabeths hospital (radiografutdanningen).

HiST driver et balansert drift og vedlikeholdsarbeid. I det ligger at vi driver planlagt arbeid for å holde byggets standard ved like. Dette gjøres dels med egne driftsteknikere og noe kjøp av tjenester fra håndverkerfirma. Det er i 2007 utført en rekke større og mindre oppgaver.

Det utøvers et tett samarbeid med driftspersonellet til våre huseiere. Dette gjelder spesielt på de tekniske anlegg. Det er stort sett de som styrer med byggenes sentrale driftskontrollanlegg. De må derfor ha stadig oppdaterte planer for bruk av våre bygg.

Det forsøkes å tilpasse byggene til den utvikling som skjer både til ny undervisning, teknisk utvikling og generell omflytting av personell for å rasjonalisere driften. Imidlertid har vi høy fokus på å unngå tyngre investeringer som kan kollidere med HiST fremtidige samlokaliseringen. Det største prosjektet i 2007 har vært ombygging og flytting av biblioteket i Ranheimsveien 10. Dette er en del arbeid i fm at avdeling for sykepleie skal flytte til Øya Helsehus sommeren 2008 og at deler av det leide arealet i Ranheimsveien skal tilbakeføres til utleier etter hvert som det blir ledigstilt.

Samlokalisering av Høgskolen

Prosjektet NTNU 2020/HiST 2020 – Eventuell samlokalisering er videreført under navnet "Campusutvikling i Trondheim". Gjennom prosjektet skal de samarbeidende partene, NTNU, HiST, SiT og Trondheim kommune samarbeide om å utvikle Trondheim som et attraktivt, kreativt og ledende kunnskapsmiljø nasjonalt og internasjonalt. Fra å ha hatt fokus på størst mulig grad av samlokalisering av HiST og NTNU, er samarbeidsprosjektets målsetning nå å koordinere partenes aktiviteter knyttet til campusutvikling for å sikre god utnyttelse av synergimuligheter og mest mulig effektiv måloppnåelse for hver enkelt part. I dette ligger fortsatt målsettingen om felles utnyttelse av arealer mellom NTNU og HiST i de tilfellene dette er hensiktsmessig og praktisk mulig.

Prosjektet er nå inne i en fase hvor det arbeides med kvalitetssikringsprosesser. Det forventes at KS 1 dokumentene skal fremsendes til departementet våren 2008.

Øya helsehus

Øya helsehus er et samarbeidsprosjekt mellom Trondheim kommune (TK), NTNU, St Olavs hospital og HiST. Beregnet leieareal for HiST sin del er beregnet til ca 7 400 kvm. Det er avdeling for sykepleie som skal flytte inn i lokalene. Byggingen går som planlagt og innflytting skal være gjennomført i løpet av sommeren 2008.

1.4.4. Risikovurdering strategiområde Effektiv organisasjon

I risikovurderingen for 2007 påpekte vi at 2007 er en for kort tidshorisont til at alle utdanninger som ikke tilfredsstiller NOKUTs krav til førstekompetanse, vil oppfylle disse kravene. Dette var en riktig vurdering, men det ser ut til at alle utdanningene vil tilfredsstille kravet i løpet av 2008.

Vi påpekte at det ikke var sannsynlig at høyskolen ville nå målsettingen om mindre kjønnsdelt arbeidsliv innenfor administrative stillingskategorier. Vi ser likevel at kjønnsbalansen er bedre enn i fjor. Dette tilskrives tilfeldigheter.

1.5. Øvrig rapportering

1.5.1. Aktivitetskrav

(Tabellen er ikke oppdatert for kull 2007)

Studieprogram	MÅL		RESULTAT		Merknader
	2006-07	2007-08	2006-07	2007-08	
Sykepleier	197	197	198,5	0,0	Det er ujevn belastning av studiepoeng mellom semestrene for disse utdanningene.
Fysioterapi	57	57	60,1	0,0	
Ergoterapi	48	48	57,8	0,0	
Radiograf	26	26	38,8	0,0	
Bioingeniør	39	39	60,7	0,0	
Audiograf	34	34	36,5	0,0	
Vernepleier	59	59	74,6	0,0	Disse utdanningene gir ikke studiepoengsuttelling i høstsemesteret.
Døvetolk	32	32	21,0	0,0	
ABIOK		55	0,0	0,0	

Høgskolen har, med ett unntak, oppfylt alle aktivitetskravene fastsatt for studieåret 2006/07. Til dels er kravene også oppfylt med god margin. Det eneste området hvor det er registrert underoppfylting av aktivitetskravene er for *Døvetolkutdanningen*. Her er departementet kjent med de rekrutteringsproblemene som har vært gjeldende over flere år. Disse er ikke lengre like uttalt etter at utdanningen ble lagt om til en treårig bachelorutdanning. I og med denne omleggingen har høgskolen måttet fordele det tidligere fastsatte studenttallet over tre år i stedet for to. Det er nå et planlagt årlig opptak på 20 studenter. Det gjeldende aktivitetskravet er fastsatt i forhold til rammene for den tidligere toårige utdanningen. Høgskolen ville se det som en fordel om departementet fastsatte aktivitetskrav som var mer i samsvar med den nye situasjonen. Dette forholdet ble drøftet i etatstyringsmøtet våren 2007, og høgskolen har sendt eget brev om saken i februar 2008.

Foreløpige resultater for produksjon av førsteårsstudenter fra kull 2007, indikerer høy sannsynlighet for at aktivitetskravene for studieåret 2007/08 oppnås. Det endelige resultatet vil ikke være klart før etter at vårsemesteret 2008 er fullført.

1.5.2. Risikostyring

Høgskolen i Sør-Trøndelag er i gang med å implementere risikostyring som en integrert del av høgskolens styringssystem slik det er forutsatt. Risikostyring og intern kontroll som en del av mål- og resultatstyringen skal bidra til å sikre høgskolens måloppnåelse og mer effektiv ressursbruk. I dette arbeidet gjennomføres risikovurderinger for å kartlegge de viktigste risikomomentene i forhold til høgskolens måloppnåelse.

I praksis har dette skjedd ved at høgskolens enheter har foretatt risikovurderinger i fm fastsetting av mål for 2008. Disse innspillene er deretter vurdert og aggregert og fremkommer som risikovurderinger på institusjonsnivå i dette dokumentet.

Opplevelsen av dette som en ekstra tids- og ressurskrevende oppgave, kan nok forklares noe i den relativt ambisiøse metode/modell (SSØ- Risikostyring i staten) som er valgt. Med bakgrunn i vår erfaring, vil tiltak for å sikre nødvendig kompetanse i SSØ's metodikk bli gjennomført i løpet av 2008. I dette arbeidet er vår klare målsetting å sikre en felles forståelse i organisasjonen som grunnlag for det videre arbeid med utvikling av høgskolens

styringssystem. Som et ledd i dette arbeidet behandlet høgskolestyret en sak i februar 2008 der det ble vedtatt at risikostyring skal være en integrert del av det overordnede styringsprinsipp ved HiST.

1.5.3. Miljøledelse

Kunnskapsdepartementet har bedt alle virksomheter om å innføre miljøledelse som et verktøy for å øke bevisstheten om miljøkonekvensene av sin virksomhet og redusere påvirkning av det ytre miljø. Høgskolen i Sør-Trøndelag er i gang med et systematisk arbeid for å endre virksomheten i en miljøvennlig retning. Det tas sikte på å innføre en dynamisk og kontinuerlig prosess hvor det skal legges til rette for årlige revisjoner og kontinuerlige forbedringer.

Høgskolen i Sør-Trøndelag er godt i gang med miljøtiltak innen de 4 anbefalte satsingsområdene energi, innkjøp, avfall og transport. Høgskolen har imidlertid ikke integrert arbeidet i sitt styringssystem i 2007, men har startet arbeidet med å utvikle et miljøstyringssystem med felles målsetting, miljøpolicy og utvikle måleindikatorer i løpet av 2008.

Oversikt over tiltak innen de 4 anbefalte satsingsområdene:

Energi

Høgskolen benytter elektrisitet, fjernvarme og olje som energikilder.

1.1 Forbruk

Høgskolen startet i 2001/02 "Energiprojektet" og har siden hatt en kontinuerlig prosess med energibesparende tiltak. Prosjektet ble startet som et samarbeidsprosjekt mellom høgskolen som leietaker og de 5 største huseierne. Trondheim Energi, høgskolens avtaleleverandør og porteføljeforvalter av elektrisk kraft, var også representert med sin ressursperson. Høgskolen fikk i tillegg hjelp av ekstern innleid kompetanse for igangsetting og kartlegging. HiST mottok støtte fra ENOVA til oppstart av energibesparende investeringer.

"Energiprojektet" har gått over i en driftsfase hvor ansvaret for oppfølging, videreutvikling, målrettede tiltak og kompetanseheving er lagt til teknisk sjef. Videre er ansvaret delegert i driftsorganisasjonen med rapporteringslinjer opp til høgskolens ledelse.

Høgskolen har i dag avtale med ENTRO, en underleverandør av Trondheim Energi, for å ivareta behov for elektronisk oppfølging av forbruk og rådgivning innen energisparende tiltak. Høgskolen benytter energiprogrammet EOS for ukentlig loggføringer, uttak av oversikter og statistikker og ET-diagram (grad-dagskorrigert forbruksoversikt)

Gjennomsnittlig forbruk i 2002, målt i kWh/m² var 210 kWh mot 178 kWh/m² i 2007. Dette tilsvarer totalt en reduksjon på 15% per m² i høgskolens arealer. Til sammenligning har ENOVA målt gjennomsnittlig forbruk i UH-sektorens totale bygningsmasse til 250 kWh per m²

Det er variasjoner i besparelsene i de ulike årene pga ulik drift av byggene, nye undervisningsformer, ulike brukstider osv. Det er også variasjoner i besparelser i de enkelte bygg pga av byggenes infrastruktur, utforming, bygningsmaterialer, alder osv

Avtaler

HiST og NTNU har i samarbeid inngått avtaler med Trondheim Energi for levering av strøm. I tillegg har HiST avtale om fjernvarme. Det ble stilt miljøkrav i anbudskonkurransen for kjøp av elektrisk energi. Trondheim Energi garanterer levering av 100% vannkraft helt uten CO₂ utslipp til NTNUs og høgskolens arealer. Dette dokumenteres gjennom internasjonale RECS-sertifikater utstedt av Statsnett (Renewable-Energy-Sertificate-System).

HiST har i dag avtale om fjernvarme levert til anlegg på Moholt, Ranheimsveien, Kalvskinnet og i hoveddelen av virksomheten på Øya. Rotvoll har i dag sin primære energikilde fra et miljøvennlig oljefyrt varmeanlegg, men det planlegges også her å investere i fjernvarmeanlegg.

Innkjøp

Høgskolen har i dag en sentral innkjøpsleder i Seksjon for økonomi og regnskap, men hvor alle anskaffelser skjer desentralt ut i den enkelte seksjon og på den enkelte avdeling.

Miljøeffektive innkjøp er en sentral strategi for å tilfredsstille kravene i Lov om offentlige anskaffelser og regjeringen 3-årige handlingsplan for miljø- og samfunnsansvar i offentlige anskaffelser.

Rammeavtaler:

HiST har de siste 3-4 årene prioritert å konkurranseutsette de fleste av høgskolen produktområder som innebærer gjentagende kjøp. Høgskolen har i dag totalt 53 rammeavtaler. Innenfor de fleste produktområder er det ved kunngjøring stilt miljøkrav, enten som et kvalifiseringskrav eller som et tildelingskriterium. Rammeavtaler medfører en stor økonomisk og miljømessig besparelse både i direkte innkjøpspris og administrative kostnader.

Energi

Det vises til punkt over

Trykkeritjenester

Ved kunngjøring av trykkeritjenester ble det stilt krav om dokumentasjon av leverandørens miljøprofil og bruk av kjemikalier i trykkeriprosessen. Valgt hovedleverandør investerte i 2004/05 i Trondheims største digitale trykkerimaskin hvor det ikke benyttes kjemikalier i trykkeriprosessen. Det utskilles kun vann. Det ble også stilt krav til bruk av miljøvennlig papir.

Kontormøbler og inventer

I konkurranseforespørselen og i valg av leverandør ble det lagt vekt på at produktene i størst mulig grad tilfredsstiller kravene som stilles i Nordisk miljømerkings kriteriedokument "Svanemerking av Møbler og innredninger" eller tilsvarende, dvs trygghet i bruk, lang levetid, redusert materialforbruk, redusert bruk av miljøskadelige stoff i produkt og emballasje, retur og gjenvinning av produkt og emballasje, krav om redusert forbruk av renholds- og vedlikeholdsprodukter.

I tillegg ble det stilt krav om universell utforming og livsløpskostnader slik at virksomhetens alminnelige funksjon kan benyttes av flest mulig.

Håndverkertjenester (maler- snekker, elektriker, rørleggertjenester)

I konkurransen ble det lagt vekt på bruk av miljøvennlige produkter spesielt i maling, gulvbelegg. Flere av våre leverandører innen håndverkerområdet er sertifisert til "Miljøfyrtårnet" eller tilsvarende.

Hotelltjenester

UH-sektoren har konkurranseutsatt en felles konkurranse om hotellovernattinger. Det ble stilt krav om en bevisst miljøprofil og universell utforming. Det blir lagt vekt på ev ISO-sertifisering

Kopierings- og multimaskiner

Uninett har, på vegne av UH-sektoren, konkurranseutsatt rammeavtale for kopiering- og print løsninger. Det er stilt krav til leverandørene med hensyn til miljø og eventuell ISO-sertifisering. Det ble stilt krav til energiforbruk, sikkerhetsløsninger som reduserer papirforbruket, redusert tonerforbruk, effektivisering av service- og vedlikeholdsprosesser med mer.

PC-datautstyr

Uninett har for hele UH-sektoren konkurranseutsatt kjøp av PC og datautstyr. Det ble stilt miljøkrav med hensyn til energiforbruk og bruk av miljøvennlige produkter, retur av brukt utstyr og emballasje.

Renholdstjenester

HiST har konkurranseutsatt kjøp av renholdstjenester og stilt krav om redusert forbruk av renholdsprodukter og bruk av miljøvennlige renholdsprodukter i HiSTs arealer. I renholdet benyttes kun mikrofiber og bruk av godkjente kjemikalier ved flekkfjerning.

Elektronisk handel

HiST planlegger å ta i bruk elektronisk handel gjennom det statlige e-handelsprosjektet i løpet av 2009. I 2007 valgte HiST å være med på alle fellesanbud som ble ført av e-handelssekretariatet og Uninett. Høgskolen planlegger å utarbeide en innkjøpsstrategi som omhandler bruk av elektronisk handel i løpet av 2008.

Det er i alle anbudskonkurranser, der dette er hensiktsmessig, stilt krav til leverandørene om å tiltre markedsplassen når HiST ønsker det.

Retningslinjer for innkjøp

Det er utarbeidet retningslinjer for innkjøp og egne instruksjoner når det gjelder anskaffelser over terskelverdiene for å effektivisere innkjøpsprosesser. Dette ligger tilgjengelig for alle ansatte på høgskolens ansatteportal.

Avfall

Høgskolens seksjon for bygningsdrift har ansvar for drift av alle høgskolens bygninger. Høgskolen samarbeider med huseierne om avfallshåndtering.

Avfallet sorteres etter plast, papir/papp, elektronisk utstyr, restavfall og kjemikalier. Høgskolen har avtaler med ulike leverandører for deponi av kjemikalier, PCer og lyskilder.

Høgskolen har inngått avtale om rent bygg med sine leverandører innen håndverkertjenester og møbelleveranser hvor avfall, støv og emballasje holdes på et minimum. Byggene skal

holdes renest mulig med avsug, opprydding, retur av emballasje og brukt inventar. Bygningsdrift jobber i tillegg kontinuerlig med gjenbruk og resirkulering av inventar og utstyr.

Høgskolen har i kjølvannet av Uninetts nye avtale om kopiering og print, planlagt igangsetting av et større prosjekt som skal effektivisere kopierings- og utskriftsfunksjonen ved HiST. Det forventes store økonomiske- og miljømessige gevinster ved å ha en gjennomgang av antall utskriftspunkt i høgskolen. Det forventes redusert bruk av miljøfarlig toner og oppnåelse av en mer effektiv drift ved standardising og elektronisk overvåking av utstyret. Ved standard innføring av identifisering ved hjelp av student-/ansattekort før utskrift, forventes redusert bruk av papir. I tillegg oppnås en større sikkerhet ved at ingen uavhentede utskrifter ligger ved utskriftsstasjoner. I 2007 ble bl.a all utskrift fra kopimaskiner definert med standard 2-sidig utskrift.

Transport

Høgskolen har ikke igangsatt systematisk arbeid for å se på situasjonen når det gjelder transport og vil med stor sannsynlighet ha mye å hente.

Høgskolen eier 2 biler hvor den ene benyttes til intern postombringing.

Ekstern vareleveranse skjer uten faste rutiner til de ulike avdelinger etter behov.

Det er utarbeidet ”Retningslinjer for reiser”, et samarbeid mellom HiST, NTNU og HiNT når det gjelder felles reiseavtaler og felles retningslinjer. Det legges vekt på at behovet for enhver reise skal vurderes og om bruk av videokonferanse kan være et alternativ. Det forutsettes alltid bruk av billigste reisealternativ. Det forutsettes hovedsakelig bruk av elektroniske billetter og kredittkort slik at færrest mulig faktura sendes inn til økonomisystemene ved HiST. Reiseregning skal skrives i etterkant av reisen og reiseforskudd skal begrenses i mest mulig grad..

Høgskolen har investert i videokonferanseutstyr på hver campus. Utstyret blir mye benyttet til fjernundervisning av studenter.

1.5.4. Økonomirapportering

Årsregnskapet for 2007 er avlagt i samsvar med reglene i de statlige regnskapsstandardene, departementets regnskapsmal og øvrig instruksverk. Redegjørelsen i det etterfølgende er basert på det foreløpige årsregnskapet. Det vises for øvrig til vedlagte regskapsdata.

Resultatregnskapet

Totale driftsinntekter for 2007 ble kr 592,566 mill, en økning på ca kr 6 mill fra 2006. Av dette utgjør bevilgning fra KD kr 544,379 mill.

Det er en positiv utvikling når det gjelder tilskudd fra NFR. I 2007 ble tilskuddet på kr 4,381 mill mens i 2006 var tilskuddet 2,939 mill. Inntekter fra eksternfinansiert virksomhet (EFV) samlet sett har imidlertid hatt en nedgang i fht 2006. Inntekter fra EFV i 2007 er på kr 31,841 mill mens vi i 2006 hadde EFV-inntekter på kr 33,873 mill.

Total driftskostnader for 2007 ble kr 601,439 mill, en økning på ca kr 34 mill i fht 2006. Lønnskostnadene utgjør ca 63 % av de totale kostnadene ved høgskolen, en andel som holder seg stabil fra år til år.

Tabellen under viser et sammendrag av resultatregnskapet pr enhet:

	AFT	AHS	ALT	TØH	AITeL	ASP	AMMT	HA	SUM
Sum driftsinntekter	67 670	69 696	67 968	32 747	25 194	44 783	38 916	245 593	592 566
Sum driftskostnader	68 865	75 081	69 874	35 953	26 492	46 258	38 231	240 685	601 439
Sum finansinntekter og finanskostnader	3	0	(0)	-	-	(1)	(2)	(79)	(78)
Resultat av ordinære aktiviteter	(1 192)	(5 385)	(1 907)	(3 207)	(1 298)	(1 476)	683	4 829	(8 952)
Avregning BFV (inkl NFR)	1 934	5 436	2 718	3 043	1 930	461	(769)	(4 559)	10 195
Periodens resultat – EFV	742	51	811	(163)	632	(1 014)	(86)	271	1 243

Driftsresultatet ("Resultat av ordinære aktiviteter" i tabellen over) for HiST ble kr – 8,952 mill i 2007. Driftsresultatet består av følgende tre komponenter:

	Beløp (i 1 000)
Avregning bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV)	- 13 404
Avsatte NFR-midler knyttet til løpende prosjekt	3 209
Resultat eksternfinansiert virksomhet (EFV)	1 243
SUM	- 8 952

Balanseregnskapet

Totale avsetninger innenfor den bevilgningsfinansierte virksomheten ved HiST, er på kr 59,099 mill pr 31.12.07. Dette er en reduksjon fra 31.12.2006 med kr 10,195 mill. Tabellen under viser hvordan utviklingen har vært siden i fjor, fordelt på avdelingene og HA.

	Avsetning BFV 2006	Endring 2007 (resultat BFV)	Sum avsetning 31.12.07	Herav NFR
HA	32 401	4 558	36 959	3 002
AFT	8 846	(1 934)	6 912	165
AHS	12 608	(5 436)	7 172	601
ALT	5 709	(2 718)	2 991	478
TØH	6 152	(3 043)	3 109	233
AITeL	200	(1 930)	(1 730)	0
ASP	3 076	(461)	2 615	784
AMMT	302	769	1 071	226
HiST	69 294	(10 195)	59 099	5 319

Alle avdelinger med unntak av AMMT, har hatt et merforbruk i 2007 sett i forhold til periodens tildeling/inntekter.

Virksomhetskapaalen (tidl. egenkapital) genereres fra avsluttede EFV-prosjekt, og har altså økt med kr 1,243 mill i 2007 og utgjør til sammen kr 5,868 mill pr 31.12 2007. Utvikling fra 2006 og fordeling pr enhet fremkommer i følgende tabell:

	Virksomhetskapaal 31.12.06	Endring 2007 (resultat EFV)	Virksomhetskapaal 31.12.07
HA*)	1 164	270	1 434
AFT	1 935	742	2 677
AHS	209	51	260
ALT	350	811	1 161
TØH	(116)	(163)	(279)
AITeL	(328)	632	304
ASP	1 169	(1 014)	155
AMMT	242	(86)	156
HiST	4 625	1 243	5 868

*) Inkluderer aksjebeholdning med kr 850 000 (HiST Kompetanse AS og Oi! Trøndersk mat og drikke AS).

ASP har et regnskapsmessig underskudd i EFV på ca kr 1 mill. Deler av dette forklares ved at avdelingen har brukt av tidligere års overskudd fra EFV til utstyrsinvesteringer i 2007 i størrelsesorden kr 650 000.

Trender og utvikling

HiST har tidligere fått kommentarer fra KD om at størrelsen på de avsatte midlene fra år til år har vært høye. Det har vært en jevn stigning i avsetningsnivået siden 2004 (ca kr 51 mill) og frem til 2006 da det ble avsatt ca kr 69,2 mill. Avsetningene har sammenheng med at det ofte er tidsforskyvning mellom tildeling/inntekt og gjennomføring av aktivitetene. Dette ser vi særlig i fht ulike prosjekttildelinger og midler knyttet til f eks stipendiatstillinger. Pengene settes derfor av i regnskapet og overføres til kommende perioder i påvente av at aktiviteten skal starte.

Resultatet for årsregnskapet 2007 viser imidlertid at høgskolen nå er i ferd med å ta igjen noe av den utsatte aktiviteten som har forårsaket avsetningene. Samtlige av avdelingene, med unntak av AMMT har et merforbruk i 2007 og forbruker altså av de overførte midlene fra tidligere år. Dette er en ventet utvikling, men samtidig en situasjon som krever oppmerksomhet blant de som har budsjettansvar ved HiST. Det er viktig å være oppmerksom på at et merforbruk ikke må skyldes at en enhet har lagt seg på et for høyt nivå når det gjelder ordinære driftskostnader (løpende drift). De avsatte midlene kan bare brukes en gang og må derfor relateres til tidsbegrensede aktiviteter. Det vises for øvrig til note 15 til årsregnskapet for nærmere spesifisering på formål av de avsatte midlene.

Et annet mål på at aktiviteten ved høgskolen har økt i 2007, er utviklingen i driftskostnadene. Totale driftskostnader har økt med ca kr 34 mill eller ca 6 %. Av dette utgjør økningen i lønnskostnader ca kr 26 mill eller 7,4 % i fht lønnskostnadene i 2006. Det er registret ca 20 årsverk flere ansatte i 2007 enn i 2006 ved HiST.

Øvrige driftskostnader har økt med ca 8 mill (3,7 %) fra 2006 til 2007. Av større poster i 2007 kan nevnes at HiST har overført kr 6,1 mill til NTNU til dekning av vår andel av driftskostnadene ved prosjektet Campusutvikling i Trondheim (CiT).

Disponering av årets resultat

Som ved tidligere år får avdelingene og HA overført til 2008 det mer-/mindreforbruk som er generert ved hver enhet når det gjelder bevilgningsfinansiert virksomhet (BFV) pr 31.12.2007. Det foretas heller ingen omfordeling av akkumulert virksomhetskapital (resultat EFV), slik at den balanseførte virksomhetskapitalen forblir ved enhetene slik den er fordelt pr 31.12.2007.

1.5.5. Samarbeidsmidler for praksisundervisning i helse- og sosialfagutdanninger

IKKE FERDIG

2. Tabellvedlegg